

U 2018. poduzetnici ostvarili najveću dobit razdoblja kroz promatranih 17 godina!

Vesna Kavur, dipl. oec.
Fina, Zagreb

UVODNIK

U 2018. godini, prema podacima iz obrađenih godišnjih financijskih izvještaja, poslovalo je 131.117 poduzetnika¹, obveznika poreza na dobit bez banaka, osiguranja i drugih financijskih institucija. U posljednjih dvadeset i više godina prema broju dominiraju poduzetnici u području djelatnosti trgovine (28.919 ili 22,1%) u kojoj je u 2018. godini bio registriran skoro svaki četvrti poduzetnik, a zatim slijede

stručne, znanstvene i tehničke djelatnosti s 20.772 poduzetnika (15,8%), građevinarstvo s 14.937 poduzetnika (11,4%) i prerađivačka industrija s 14.507 poduzetnika (11,1%).

Kod poduzetnika je u 2018. godini bilo 939.954 zaposlenih (na temelju sati rada), što je povećanje broja zaposlenih za 46.079 ili 5,2% u usporedbi s brojem zaposlenih od 893.875, koji su bili zaposleni kod istog skupa poduzetnika u 2017. godini. Najveći nominalni rast broja zaposlenih ostvaren je kod poduzetnika u području djelatnosti građevinarstva (9.533), djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane (8.801), prijevozu i skladištenju (7.016) i u trgovini (6.694). Dio povećanja broja zaposlenih u području skladištenja i veza, posljedica je izdvajanja Zagrebačkog električnog tramvaja d.o.o., nekada podružnice Zagrebačkog holdinga d.o.o., u samostalnu tvrtku s 3.758 zaposlenih.

Poduzetnici Hrvatske u 2018. godini ostvarili su ukupan prihod od 751,2 milijarde kn od čega je 147,2 milijarde kn (19,6%) ostvareno prodajom robe i usluga na inozemnom tržištu. Najveći prihod ostvaren je kod poduzetnika u trgovini, u iznosu od 260,2 milijarde kn (udio 34,6%), prerađivačkoj industriji, u iznosu od 189,1 milijardu kuna (udio 24,0%) i građevinarstvu, u iznosu od 53,1 milijardu kuna (udio 7,1%).

Tablica 1. **Financijski rezultati poslovanja 131.117 poduzetnika RH u 2018. i usporedba s 2017. godinom**

(iznosi u milijunima kuna)

Opis	2017.	2018.	Indeks 2018./2017.
Broj zaposlenih	893.875	939.954	105,2
Ukupni prihodi	691.775	751.160	108,6
Ukupni rashodi	688.072	715.420	104,0
Dobit razdoblja	40.720	46.905	115,2
Gubitak razdoblja	43.777	18.655	42,6
Konsolidirani financijski rezultat (dobit ili gubitak razdoblja)	-3.057 ²	28.250	-

¹ U navedeni broj i rezultate prezentirane u tekstu, nisu uključeni rezultati rezultati dvije velike brodograđevne tvrtke 3. MAJ Brodograđilište d.d. i ULJANIK, d.d. u stečaju jer iste nisu sastavile i u Registar podnizle godišnji financijski izvještaj za 2018. g.

² Koncern Agrokor d.d. iskazao je gubitak razdoblja u iznosu od gotovo 9,8 milijardi kuna u 2017. godini, što je imalo veliki utjecaj na iskazivanje ukupnog neto gubitka RH u iznosu od gotovo 3,1 milijardu kuna.

Opis	2017.	2018.	Indeks 2018./2017.
Izvoz	135.559	147.182	108,6
Uvoz	118.945	132.440	111,3
Trgovinski saldo (izvoz minus uvoz)	16.615	14.742	88,7
Investicije u novu dugotrajnu imovinu	23.367	24.288	103,9
Prosječne mjesečne neto plaće po zaposlenom	5.366	5.584	104,1

Izvor podataka: Financijska agencija, Registar godišnjih financijskih izvještaja

Osnovna karakteristika poslovanja poduzetnika po djelatnostima u 2018. godini ostvarenje je najboljeg konsolidiranog financijskog rezultata u razdoblju od 2002. do 2018. godine. Neto dobit poduzetnika Hrvatske u 2018. godini veća je od 28,2 milijarde kn. Na prvom su mjestu po neto dobiti poduzetnici u trgovini s 7,0 milijardi kn, što je devet puta više u odnosu na 2017. godinu. Na drugom su mjestu poduzetnici u prerađivačkoj industriji s 5,5 milijardi kn neto dobiti, a na trećem poduzetnici u stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima s 3,4 milijarde kn neto dobiti. Najveću dobit među svim poduzetnicima ostvarila je INA d.d. u iznosu od 1,3 milijarde kn, za koju ne vrijedi pravilo gospodarstva 21. stoljeća prema kojoj nitko više dugo ne može biti prvi na tržištu. INA je ostvarila i najveći prihod u 2018. godini (21,9 milijardi kn) i po tom je kriteriju prva u cijelom promatranom razdoblju, od 2002. do 2018. godine.

Dva područja djelatnosti najznačajnija

Analiza financijskih rezultata poslovanja poduzetnika Hrvatske u 2018. godini po djelatnostima pokazuje da su dvije djelatnosti najznačajnije: trgovina i prerađivačka industrija, a ako im pridodamo i rezultate poduzetnika u djelatnosti građevinarstva, njihov se udio u ukupnim rezultatima poduzetnika u 2018. godini kreće od 44,5% u broju poduzetnika do 66,4% u ukupnim rashodima. U broju zaposlenih udio trgovine, prerađivačke industrije i građevinarstva je 55,4%, u ukupnim prihodima 65,7%, u dobiti razdoblja 51,4%, a u gubitku razdoblja 53,1%.

U dva od tri područja, u građevinarstvu i trgovini, zaposleni za svoj rad dobivaju prosječne mjesečne neto plaće manje od prosječne na razini Hrvatske, koja je u 2018. godini iznosila 5.584 kn. U građevinarstvu su plaće niže za 10,5%, a u trgovini za 3,4%, unatoč tome što su plaće u građevinarstvu porasle za 6,6% u odnosu prethodnu godinu, a u trgovini za 4,5%.

Najveće plaće ostvarili su zaposleni kod poduzetnika u području rudarstva i vađenja (8.312 kn), informacija i komunikacija (7.934 kn) i opskrbi električnom energijom, plinom, parom i klimatizaciji (7.728 kn). U području djelatnosti pružanja smještaja te pripreme i usluživanja hrane, zaposlenima je obračunana znatno niža prosječna mjesečna neto plaća, u iznosu od 4.794 kn te u tom podatku možemo naći jedan od razloga pomanjkanja radne snage kod poduzetnika u turističko-uslužnim djelatnostima.

